

ΕΠΟΠΤΗΣ

Τὰ «Ἡμερήσια Νέα» (ὄργανον τοῦ Γλάδ-
στωνος) ἐξετάζουσι τὸ ἑλληνικὸν ζήτημα ὑπὸ
ἐποψιν μᾶλλον σοβαρὰν καὶ διατείνονται ὅτι
οἱ Ἕλληνες δὲν θὰ εὐχαριστηθῶσιν ὑπὸ τῶν
νέων Τουρκικῶν προτάσεων, ἔστω καὶ ἂν ἡ
κυβέρνησις αὐτῶν ἤθελε τὰς παραδεχθῆ. Εἴ-
ναι πολὺ πιθανὸν ὅτι ὠθούμενοι νὰ ἐνεργή-
σωσιν ἀφ' ἐκπτῶν οἱ Ἕλληνες θὰ διέλθωσιν
ἐνόπλιως τὰ σύνορα. Τὸ ἀγγλικὸν ὑπουργεῖον
δὲν ἀπεφάσισεν εἰσεῖτι περὶ τῶν μέτρων ἅτινα
θὰ λάβῃ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελε συμβῆ
τοῦτο, ἀλλ' ἡ Τουρκία δὲν θὰ ἐδεικνύετο φρό-
νιμος ἂν ἐστηρίζετο ἐπὶ τῆς ἀγγλικῆς οὐδε-
τερότητος ἢ ἐπὶ τῆς μὴ γενικῆς ἐπεμβάσεως
τῆς Εὐρώπης. Καὶ ἡ Ἑλλάς αὐτὴ θὰ εἶχεν
ἀδικον καταστρέφουσα δι' ἐσπευσμένης ἐνερ-
γείας τὴν ὠραίαν ὄψιν εὐνοϊκῆς λύσεως· ἀλλὰ
ἡ ἀναρχία καὶ τὰ ὑπέρογκα ἐξοδα θὰ ἐδικαιο-
λόγουν τὴν ἀνυπομονησίαν τῆς. Ταῦτα ἐνδια-
φέρουσι μᾶλλον τὴν Πύλην ἢ τὴν Ἑλλάδα,
διότι ἐπέμβασίς τις ἀπὸ κοινοῦ γινομένη θὰ
ἐγένετο μόνον ὑπὲρ τῆς τελευταίας ταύτης.
Εἰς τὴν Τουρκίαν δὲν θὰ ἐπιτραπῆ νὰ ταραξῆ
τὴν γενικὴν εἰρήνην ἐπιμένουσα νὰ ἀκολουθῆ
ὁδὸν, ἣτις ἐκηρύχθη ἤδη ἄνομος. Τὰ «Ἡμε-
ρήσια Νέα» προσθέτουσιν, ὅτι οἱ Πρέσβεις
κατέστησαν γνωστὰς εἰς τὰς οἰκείας κυβερ-
νήσεις τὰς τελευταίας τῆς Πύλης προσφοράς,
ἀλλὰ θὰ ἦτο ἀνωφελὴς πᾶσα ἀπόφασις ἣτις
δὲν θὰ ἀπένημε δικαιοσύνην εἰς χώραν ὑπὲρ
ἧς ἡ Εὐρώπη ἔδωκεν ἤδη κρίσιν εὐνοϊκῆν. Ὁ
πόλεμος εἶναι ἀναπόφευκτος ἐὰν δὲν γίνῃ
πρὸς τὴν Ἑλλάδα παραχώρησις ἐδάφους ἣν
αὕτη θὰ ἠδύνατο νὰ παραδεχθῆ ἐντίμως, ἐὰν
δὲ αὕτη δὲν εἶναι ἡ ὀρισθεῖσα ὑπὸ τῆς συνθή-
κης τοῦ Βερολίνου γραμμῆ, πρέπει ὅμως νὰ
εἶναι ἀντάλλαγμα σπουδαῖον. Ἐὰν μία μόνη
δύναμις ἐπαυεν ἐμποδίζουσα τὴν Ἑλλάδα νὰ
διεχδικήσῃ διὰ τῶν ὄπλων τὰ δικαιώματα αὐ-
τῆς τοῦτο κατὰ τὰ «Ἡμερήσια Νέα» θὰ πα-
ρήγαγεν εὐρωπαϊκὸν πόλεμον οὐτινος οὐδεὶς
δύναται νὰ προεικάζῃ τὸ τέλος. Αἱ Δυνάμεις
ὀφείλουσι νὰ εἶναι σύμφωνοι ὅπως κανονίσω-
σι τὴν διένεξιν καὶ ὑποχρεώσωσιν ἔπειτα τὴν
Πύλην νὰ παραδεχθῆ τὴν ἀπόφασιν αὐτῶν.
Δὲν εἶναι πιθανὸν ἡ Ἑλλάς νὰ παραιτηθῆ τῆς
Ἡπείρου, ἢ δὲ Εὐρώπη ἐν τῇ στιγμῇ ταύτῃ

τῆς κρίσεως δὲν πρέπει νὰ ὀδηγηθῆ οὔτε ὑπὸ
τῶν ἐπιθυμιῶν τῆς Πύλης οὔτε ὑπὸ τῶν δι-
καίων τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, ἀλλὰ ὑπὸ
τῶν ἐπιθυμιῶν τῶν κατοίκων τῆς Ἡπείρου
καὶ Θεσσαλίας. Αὕτη εἶναι ἡ βásiμος ἀρχή,
ἐφ' ἧς θὰ στηριχθῶσιν ἅπασαι αἱ σκέψεις,
διότι τὸ ἀποχωρίζειν λαὸν τινα ἀπὸ Ἑθνους,
μετ' οὗ συνδέεται διὰ τῶν δεσμῶν τοῦ αἵμα-
τος τῆς θρησκείας καὶ τῆς γλώσσης καὶ τὸ
κρατεῖν αὐτὸν δεσμῶν ὑπὸ δεσποτισμὸν ξέ-
νον εἶναι αὐτόχρομα μωρία ἐγκληματικῆ.
Ἐπάρχει τί χειρὸν τοῦ πολέμου, ἂν δὲ αὐ-
χῶς ὁ πόλεμος ἐκτραγῆ, ἢ εὐθὺν θέλει πῖσε,
μᾶλλον ἐπὶ τῶν δυνάμεων ἢ ἐπὶ τῆς κυβερ-
νήσεως καὶ τοῦ λαοῦ τῆς Ἑλλάδος.

ΛΟΓΟΣ ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ

Εἰς τὸν πνευματικὸν ἀρχιεπίσκοπον

ΦΩΤΙΟΝ ΚΑΝΤΑΝ

Ἐκφωνηθεὶς τῆ 7 Μαρτίου 1881

ὑπὸ τοῦ πανοσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου

ΠΑΡΘΕΝΙΟΥ ΑΚΥΛΑ

διευθυντοῦ τῆς ἐν Κερκύρα Ἱερατικῆς Σχολῆς.

«Ἐξήλωσε τὸ ἄγαθὸν καὶ οὐ κατηγόνηθη»
(Σειράχ νῆ', 18.)

Καθῆκον ἱερώτατον θεωρῶ νὰ ἀπαγγείλω ἐπί-
γας λέξεις ἐπὶ τοῦ προκειμένου νεκροῦ, ὅστις ὠφέ-
λησε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν πολιτείαν, ἐν ἧ ἐγεν-
νήθη καὶ ἐπαιδεύθη, τὸ μὲν ὡς λειτουργὸς τοῦ Ἱ-
ερατικοῦ, τὸ δὲ ὡς καθηγητῆς τῆς θεολογίας καὶ
διευθυντῆς τοῦ πρώτου Ἱεροσπουδαστηρίου. Συναι-
σθάνομαι βαθῶς πόσον εἶναι δυσχερὲς εἰς τὰς ἀ-
σθανεῖς μου δυνάμεις νὰ σκιαγραφήσω ἐπαξίως τὸν
βίον τοῦ μακαρίου. Ἀλλὰ, πεποιθὼς εἰς τὴν θεῖαν
ἀντίληψιν, παρέρχομαι εἰς τὸ μέσον, ἐξαιτούμενος
τὴν εὐμενῆ πάντων ἀκρόασιν.

Ἐν τῶν πρωτίστων καθηκόντων τοῦ ἱερέως, ὅν
ὁ Κύριος καθίστησι ποιμένα τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, εἶναι,
ἀγαπητοί, καὶ ὁ κατ' ἐπίγνωσιν ζῆλος, ἢ ἐγκάρ-
διος δηλονότι ζῆσις καὶ δραστηριότης ὑπὲρ τῆς δό-
ξης τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς τῶν ψυχῶν σωτηρίας. Τοῦτο
τοῦ ζήλου τὸ δῶρον εἶχον οἱ θεοὶ Προφῆται, τοῦ-
το εἰ ἀπόστολοι, τοῦτο οἱ πατέρες καὶ διδάσκατοι

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

ΑΙ. Σ. 4. 41. Φ. 40079

λοι τῆς Ἐκκλησίας, ἕκαστος κατ' ἀξίαν. Ὁ ζῆλος ὁ ἀληθινὸς ζωογονεῖ μὲν πᾶσαν ἀρετὴν εἰς πᾶσαι ἐπαγγελίαν καὶ ἰδίαν καὶ δημοσίαν καὶ καθίσταται τὸν χριστιανὸν Θεοῦ δοῦλον, «οὐχὶ πονηρὸν καὶ δεινὸν», ἀλλὰ «πιστὸν καὶ ἀγαθόν», ζέοντα τῷ πνεύματι, καὶ πᾶσαν εἰσφέρωντα σπουδὴν εἰς πολ- λαπλασιασμὸν τοῦ ταλάντου, πολλῶν δὲ μᾶλλον ἐν- σχύει καὶ κοσμεῖ τὸν ποιμένα τῶν ψυχῶν καὶ ἱε- ρουργὸν τῶν τοῦ Θεοῦ μυστηρίων καὶ τοῦτον ἀνα- δεικνύει «ἀλόγον καὶ βλάστητον καὶ φαίνοντα», φω- στῆρα τοῦ νοητοῦ τῆς Ἐκκλησίας στερεώματος, «ἀλόγον ζῶν ἐπέχοντα», φωτεινὴν καὶ γεγραμ- μένην ἐστὶν τοῦ οὐρανοῦ πυρὸς, «ὃ ὁ Κύριος ἦλθε β- γλεῖν καὶ ἀνῆψεν ἡδὴ ἐπὶ τῆς γῆς». Διὰ τοῦ ζήλου ὁ ἱερεὺς κατορθοῖ τὰ σεμνὰ καὶ πολὺ- πονα καὶ βρέα καθήκοντα τοῦ μεγάλου τῆς ἱε- ρωσύνης ἀξιώματος, ὑπερβαίνων εὐθαρσῶς τὰς προσπιπτούσας περιστάσεις, καὶ φεύγων μὲν ἐπίσης καὶ δειλίαν καὶ θράσος καὶ νωθρότητα ἀπρακτον καὶ θερμότητα ἄλογον, συναραβίζων δὲ τὸ πᾶν μετὰ τοῦ δραστικοῦ, καὶ τὸ καρτερικὸν καὶ γεν- νικὸν μετὰ χρηστότητος καὶ φιλάνθρωπίας, σιτη- ρίζει τὴν ἀγαθοεργίαν ἐπὶ τῆς εὐσεβείας καὶ πλη- ροῦ τὰ χρέη τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ πλησίον. Ἐν ταύτῃ τοῦ ζήλου τῆ ἀρετῆ διέπεψε καὶ οὗτος ὁ αἰδίδιμος, ὡς προῖων ὁ λόγος, δηλώσει.

«Ἐζήλωσε τὸ ἀγαθὸν καὶ οὐ κατησχύνθη.»

Ὁ Φώτιος Κάντας ἐγεννήθη ἐν Λευκίμνῃ τῆς νήσου ταύτης ἐν ἔτει 1803 ὑπὸ ὀρθόδοξων χρι- στιανῶν Ἑλλήνων, καὶ ἀνετρέφη ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου καὶ ἐν τῷ φόβῳ αὐτοῦ. Τὰ πρῶ- τὰ δὲ ταῦτα τῆς εὐσεβείας σπέρματα, καλλιεργηθέντα ἐνωρὶς ὑπὸ ἐμπειρῶν καὶ δεξιῶν χειρῶν, ἐβλάστη- σαν θαλερῶς, προμηνύοντα αἴσιον τὸ μέλλον αὐτοῦ διότι καθὼς τὸ φυτὸν ζηραίνεται καὶ ἐκλείπει, ἐάν μὴ ζωογονηθῇ ὑπὸ δεξιῶν καιρῶν καὶ εὐνοϊκῶν περιστάσεων, οὕτω καὶ ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ἀποβαί- νει ζῆρὰ καὶ ἄγονος, ἐάν μὴ συντρέξωσι τὰ μέσα, δι' ὧν προάγεται καὶ αὐξάνει κατὰ τὸν φυσικὸν τῆς προόδου νόμον. Ὁ Φώτιος μορφώθηκε καὶ δι- δαχθεὶς οὕτως ἐν τῷ τόπῳ τῆς γεννήσεως αὐτοῦ, καὶ αἰσθανόμενος ἐν αὐτῷ τὸ ζῶν καὶ ζωοποιῶν πνεῦμα, ὡρᾶ πρὸς παιδευσιν εὐρυτέραν. Διασκευά- σαι δὲ τοῦ δισταγμοῦ τῶν γονέων καὶ λαβῶν τὴν εὐλογίαν καὶ τὰς εὐχὰς αὐτῶν, ὡς ἄλλοι πα- τριάρχης Ἰακώβ, μετέβη ἐνταῦθα καὶ διὰ προστα- σίας τοῦ μεγάλου ἐκείνου βαρῶνος Ἐμμανουὴλ Θεοτόκη, ἐκτιμήσαντος τὰ πλεονεκτήματα τοῦ νέου Φωτίου, διορίζεται ὑπότροφος τοῦ μεγαθύμου λόρδου Γυλλφὸρδ ἐν τῷ ἱεροσπουδαστηρίῳ. Κατά- μοις ἀδυνατεῖ τὴν περιγραφήν τὴν χαρὰν τοῦ διορι- σθέντος ὑποτρόφου, θεωροῦντος ὅτι οἱ διακαεῖς αὐ- τοῦ πόθοι ἀπέβησαν κατ' εὐχὴν. Ὦθεν ὕμνων καὶ εὐλογῶν τὸ ὄνομα τοῦ Παναγάρχου, εἰσῆλθεν εἰς τὴν Σχολὴν μὲ μόνην τὴν ἀπόφασιν νὰ ἀκολου- θήσῃ «τὰ ἱερὰ γράμματα τὰ δυνάμενα αὐτὸν σο- φίσαι εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰη- σοῦ». Ἡ ἀπόφασις δὲ αὐτοῦ αὐτῆ δὲν ἐβράδυνε νὰ ἀποδείξῃ ὅτι θεοθῶν ἦτο προωρισμένος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἐν τῇ Σχολῇ ἐκείνῃ

διαγωγή καὶ ἐπιμέλεια αὐτοῦ ὑπῆρξαν ἐχέγγυον ἀσφαλές εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἔπρεπε νὰ ἐπιθέσωσι τὰς ὑπογραφὰς καὶ τὴν σφραγίδα ἐπὶ τοῦ πτυχίου του. Ὁ Φώτιος λοιπὸν ζηλώσας τὸν ἀγαθὸν οὐ κα- τησχύνθη.

Διαπεράνας αἰσίως καὶ εὐδοκίμως τὸν κύβαν τῶν θεολογικῶν μαθημάτων καὶ τῶν σχετικῶν αὐτοῖς, ἀπῆλθεν ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ πάλιν ὡς περ με- γάλῃ φορτί, συγκομιζῶν τὸν πνευματικὸν θησαυ- ρόν. Ἐκεῖ διατρίψας ὅσον χρόνον ἐπέτρεπον αἱ πε- ριστάσεις, ἦλθεν εἰς γάμου κοινωνίαν μετὰ σεμνῆς καὶ χρηστῆς γυναικός, ἐνδίδων εἰς τὰς προτροπὰς καὶ τὴν θέλησιν τῶν γονέων, ὡς ἐμπρέπει εἰς υἱοῦς κατὰ Χριστὸν μορφωθέντας. Ἐντεῦθεν νέον στάδιον καὶ νέος ἀγὼν ἀνοίγεται ἔμπροσθεν τοῦ Φωτίου. Διότι καθὼς ἐκ πάσης νομίμου καὶ φυσικῆς σχέ- σεως τῶν ἀνθρώπων πρὸς ἀλλήλους γεννῶνται δι- καιώματα καὶ καθήκοντα, οὕτω καὶ ἐκ τῆς ἱερᾶς καὶ ἀγίας σχέσεως τῆς ἐκ τοῦ γάμου γεννῶνται πρὸς ἀμφοτέρους τὰ μέλη τῆς συζυγίας καὶ δικαιο- ματά τινα καὶ καθήκοντα, ἅτινα πλὴν ἄλλων εἶναι α') πίστις σταθερὰ καὶ ἀκλόνητος, καὶ ἀγάπη θερ- μὴ καὶ εἰλικρινὴς μέχρι τελευταίας προῆς. β) ἀ- μοιβαία καὶ δραστήριος βοήθεια εἰς τὴν ἀνατροφήν τῶν τέκνων καὶ γ') καρτερία καὶ ὑποστήριξις ἀ- μοιβαία καθ' ὅλας τοῦ βίου τὰς ἐνδεχομένας περι- στάσεις καὶ δυσχεραίας καὶ πᾶθη καὶ νόσους καὶ ἀνάγκας καὶ κινδύνους, ὧν ἄνευ ὁ γάμος δὲν ὑπάρ- χει ἀσφαλῆς καὶ ἱερὸς καὶ τίμιος. Ἀλλ' ὁ Φώτιος, πιστὸς εἰς τοὺς ὅρους τῆς συζυγίας, ἀπέβη σύζυγος ἀγαθός, ἀποφεύγων, ὡς λέγει ὁ θεηγόρος Παῦλος, πᾶσαν πικρίαν καὶ ἀργὴν καὶ κραυγὴν καὶ βλασφη- μίαν ἐν πάσῃ κακίᾳ. Οὕτως, ἀγαπητοί, ἀφείλου- σιν αἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἑαυτὸν ἀγαπᾷ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησε » τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς, «ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ».

Ἐκ τῆς καλῆς δὲ ταύτης συζυγίας ἐγεννήθησαν πέντε υἱοὶ καὶ μία θυγάτηρ διακριθέντες ἐπὶ κο- σμιότητι καὶ συνέσει καὶ ἐπιδόσει εἰς τὰ γράμματα καὶ τὰς ἐπιστήμας. Διόπερ οἱ φιλόστοργοι γονεῖς ἔχαιρον χαρὰν μεγάλην σφόδρα, βλέποντες τὰ ἴδια τέκνα ὡς νεόφυτα ἐλαιῶν κύκλω τῆς τραπέζης αὐ- τῶν. Τίς τῶ ὄντι πατὴρ ἢ μήτηρ, ὅταν βλέπῃ τὰ τέκνα του, πολιτευόμενα ἀξίως τῆς κλήσεως καὶ τοῦ προορισμοῦ αὐτῶν, οὐ σιωπεῖ καὶ ἀγάλλεται τῷ πνεύματι; Ἄλλ' ἐν τῷ ἔχαιρον βλέποντες τὰ τέκνα των αὐξάνοντα καὶ κραταιούμενα τῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου, προλαβὼν ὁ θάνατος ἀφῆρπασεν αὐτὰ ἐκ τῶν πατρικῶν κόλπων ἐν κατοπίν τοῦ ἔλλου, προζενήσας, ὡς εἰκὸς, εἰς αὐτοὺς λύπην καὶ ὀδύ- νην ἄφατον. Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸν πρόωρον τῶν τέ- κνων θάνατον καὶ τὴν στέρησιν τῆς συζυγίου αὐτοῦ ὁ αἰδίδιμος Φώτιος ἐδείξε καρτερίαν καὶ ὑπομονὴν ἰάβειον, ἀναφωνῶν ὡς ὁ δίκαιος καὶ θεοσεβὴς ἐκεῖ- νος ἄνθρωπος, «Εἰ τὰ ἀγαθὰ ἐδεξάμεθα ἐν χειρὸς » Κυρίου, τὰ κακὰ οὐχ ὑποίσομεν; ὁ Κύριος ἔδω- κεν, ὁ Κύριος ἀφείλετο, ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδοξεν οὐ- τὴν ἐγένετο. Βλῆ, ὁ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον». (Ψαλμ. 21).

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΕΟΥΡΙΟΥ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΝ ΕΝΕΧΟΥΜΕΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΝ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΝ ΕΝΕΧΟΥΜΕΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΝ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΥ

ειν, τὴν πραότητα, τὴν ἀνεξικακίαν, τὴν δικαιοσύνην, ἀρετὰς, δι' ὧν ἀπέβαινεν ἀρεστός· μὲν καὶ φίλος τῷ Θεῷ, σεβαστός δὲ καὶ ἀγαπητός· παρὰ τοῖς ἀνθρώποις. Διὸ παρὰ τῆς βασιλικῆς Μεγαλειότητος ἐβραβεύθη καλὸν γέρας λαβὼν τὴν σταυροφορίαν τοῦ σταυροῦ τοῦ τάγματος τοῦ Σωτήρος, ἐτιμήθη δὲ παρὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν ἁγίου Κερκύρας προταθείς καὶ διορισθείς ὑπὸ τοῦ Σ. Ἰπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν μέλος τῆς ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ οὗ προϊστάμεθα Ἱερατικοῦ Σχολείου καὶ Γυμνασίου, αἰείποτε μεριμνῶν καὶ φροντίζων περὶ τῆς προόδου καὶ τῆς ἠθικῆς βελτιώσεως καὶ μορφώσεως τῶν ἐν αὐτῷ μαθητιῶντων, ἐφ' ᾧ καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ ὑφ' ἡμᾶς μαθηταὶ πενθοῦμεν νῦν ἐπὶ τῇ στερήσει τόσοῦ ἐντίμου καὶ φιλοστόργου μέλους, οὕτινος ἡ ἀντικατάστασις ἔσται πάντως δυσαναπλήρωτος ὧς ἐκ τῶν σπικνίων κλεινοκτημάτων, μεθ' ὧν περιεκοσμεῖτο ὁ φιλόμουσος Φώτιος. Πενθοῦμεν δὲ τόσο μᾶλλον τὴν στερῆσιν τοῦ μακαρίου, ὅσα διὰ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἡ Ἐπτάνησος, πενθοῦσα μεθ' ἡμῶν, ἀπώλεσεν ἕνα τῶν διακρεπῶν αὐτῆς· κληρικῶν, ὧν ἦτο ὁ κόσμος· καὶ τὸ καύχημα ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις. Ὅστις, καὶ περὶ ζῶν ἐν ἀφικεῖα μακρὰν τοῦ κόσμου καὶ τῆς τύχης αὐτοῦ, περιορισμένος ἐν τῷ νέῳ φρουρίῳ τῆς πόλεως ταύτης, ὅπου εὖρε καταφυγὴν, ἦτο ὅμως εἰς τοὺς δυναμένους· νὰ ὠρεληθῶσιν ἐξ αὐτοῦ ὧς ἀδάμας φωτίζων τοὺς ἐν σκότει· Ἡμεῖς αὐτοὶ ἐν ὄρα σχολῆς ἐπισκεπτόμενοι τὸν ὑπὸ τοῦ γῆρας κεκηκῶτα πολὺν Φώτιον διέγνωμεν ἐν αὐτῷ φαντασίαν γόνιμον, μνήμην πιστὴν, κρίσιν ὀρθοῦσαν, μὴ σπουδαίως καὶ ἐμβριθῶς συζητοῦντα, τὰ ὑψηλὰ τῆς πίστεως δόγματα. Ἐκ πάντων τούτων εὐκόλως δύναται τις νὰ κρίνῃ περὶ τῆς ἀξίας τοῦ φωτίου καὶ ὧν ἕνεκα δικαίως ἐτιμήθη, ὡς εἴρηται, ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς πολιτείας, ἃ ὑπῆρέτησε μετ' ἐνθέρμου ζήλου.

Τέλος, καταβληθεὶς ὑπὸ τοῦ γῆρατος ἐνεκαρτέρει ὧς ὁ πολὺτιμος Ἰωάννης, ἐνεκαρτέρει δοξάζων καὶ εὐλογῶν τὸν Θεὸν τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐπικαλούμενος τὸ πανάγιον ὄνομα αὐτοῦ, ὅπως μεταλλάξῃ αὐτὸν ἐκ τοῦ προκαίρου τούτου βίου, τῆς κοιλάδος ταύτης τοῦ κλυθμώνος, καὶ καλέσῃ εἰς τὴν ἄνω Ἱερουσαλὴμ. Προαισθανθεὶς δὲ προσεγγίζοντά τὸν θάνατον ἠτοιμασθὴ πρὸς τὴν ἔξοδον, ὧς ἐμπρέπει χριστιανοῖς ὀρθοδόξοις, ἐφοδιασθεὶς μετ' ἡν κοινωσίαν τῶν ἀχράντων καὶ φρικτῶν μυστηρίων, καὶ τὰς χεῖρας ὑψώσας πρὸς τὸν ἴδιον πλάστιγγον, ἐδεήθη ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας. Ὡς εὐχόμενοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοὶ καὶ τούτου συλλειτουργοὶ, λαμπρὸν τῆς ἐν Χριστῷ καυχῆσεως στέφανον ἀφροέθητε, τὸν αἰοδιμον ἀρχιμανδράτην Φώτιον Κάνταν, ὅστις ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας ἐμόχθησεν καὶ ἠγωνίασθ. Ὡς πιστὴ λαὸς τῆς Κερκύρας οἱ τε παρόντες ἐνταῦθα καὶ πάντες οἱ εὐσεβεῖς συμπολιταί, πατρὸς ἐστερήθητε ἀγαθοῦ καὶ πνευματικοῦ κηδεμόνος, ὅστις ζήλων ἡμᾶς Θεοῦ ζήλω διετελέσεν, εἴ τινας καὶ ἄλλοι, φροντίζων ὑπὲρ τῆς ψυχικῆς ὑμῶν σωτηρίας. Ἀλλ' αὐτὸς μὲν μετ' ἵση πρὸς Κύριον ὧς ἠθέλησεν αὐτὸς ὁ κυριεύων ζωῆς καὶ θανάτου, καὶ

βίθει σοφίας ἀπέιρου τὰ πάντα φιλοκνηρώπως πρὸς τὸ συμφέρον οἰκονομῶν, ἡμεῖς δὲ οἱ πιστοὶ τῆς εὐσεβείας λάτρες προσκυνοῦντες, τὸ νεῦμα τοῦ Παντοκράτορος καὶ πιστεύοντες, ὅτι «καθὼς ὁ Ἰησοῦς ἀπέθνηκεν καὶ ἀνέστη, οὕτως καὶ ὁ Θεὸς τοῦ κοιμηθέντος· ἄξιον οὖν αὐτῷ», συναισθηνόμεθα καὶ τὴν στέφανον τοῦ μεταστάντος ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ ὧς· εἰδότες τιμῆν ἀρετῆν, καὶ πενθοῦμεν τὸν εὐεργέτην καὶ δακρῶμεν κατὰ τὸ ἀνθρώπινον καὶ τὰ ὄσια καὶ τὰ ἱερά εἰς τὴν μακαρίαν αὐτοῦ μνήμην ἀπονέμεμεν. Ἐντεῦθεν καὶ ἡ τοιαύτη περὶ τὴν κηδεῖαν τοῦ μακαρίου συρρέουσα πληθὺς πάσης τάξεως καὶ πάσης ἡλικίας ἀνθρώπων, πύλαχθε τιμῶντων τὴν ἐκφοράν.

Ἄπελθε λοιπὸν, ἀγαπητὲ ἐν Χριστῷ ἀδελφεῖ ἡμῶν καὶ συλλειτουργε Φώτιε. Ἄπελθε, ἱερεῦ ὅτι, ἐκεῖ, ἐνθα ὁ τῶν ἐσραζόντων ἦχος ὁ ἀκατάπαυστος· καὶ ἡ ἀνέκφραστος ἠδονὴ τῶν καθορώντων τὸ κάλλος τὸ ἀβράβητον τῆς τρισηλίου Θεότητος. Ἐκεῖ δὲ εἰσελθὼν μὴ παύσῃς διόμενος μετὰ τούτων ἄλλων προκπελθόντων ἱερέων καὶ ἱεραρχῶν Ἠλίας τοῦ Μηνιαίου, Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρου, Μικηρόρου τοῦ Θεοτόκη, καὶ εἴ τινων ἄλλων κηρύκων καὶ διδασκάλων, ὀρθοτομητάντων ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς εὐθεθείας καὶ ἐν νυκτὶ τῆς αἰχμαλωσίας· διαδοχικῶς λαμπραδυσάντων τὸ φῶς τῆς γνώσεως· εἰς τὸ ἡμέτερον πολυπαθὲς ἔθνος. Ἐκεῖ μὴ διαλείψῃς μετὰ πάντων τούτων παράκαλῶν ὑπὲρ τῆς στρατευομένης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ὅπως ἀναδείξῃ ἐν αὐτῇ ἀξίους ποιμένας καὶ ἱερεῖς· ἡδὴ μάλιστα, ὅτε ὁ μὲν θρησκευτὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται λίγαι!

Σὺ δὲ Θεὸς καὶ Κύριε τοῦ ἐλέους καὶ πάσης ὀρατῆς καὶ ἀοράτου κτίσεως· Δημιουργε, Δέσποτα ψυχῶν καὶ σωμάτων καὶ τῆς ἁγίας σου Ἐκκλησίας· αἰώνιος ἀρχιερεῦ καὶ ἀρχιποίμην καὶ βασιλεῦ, ἀνάπαυστον ἐν ταῖς σκηναῖς τῶν ἐκλεκτῶν σου τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου φωτίου ἱερέως, ὃν ἐξελέξω καὶ κατέστησα ἱερουργὸν τῆς στρατευομένης σου Ἐκκλησίας. Αὐτό· σε ἐδόξασεν ἐπὶ τῆς γῆς, ἱερουργῶν ἐπὶ τοῦ θεῖου σου θυσιαστηρίου, καὶ βασιτάζων τὸ πανάγιόν σου ὄνομα, καὶ φροντίζων ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ λαοῦ σου. Εἰσάγαγε αὐτὸν εἰς τὸ ὑπερουράνιον σου θυσιαστήριον, εἰς τὸν γάδον τῆς ἁγίας σου δόξης, ὅπου οἱ καλῶς ἀθλήσαντες καὶ στεφανωθέντες προσπίπτουσι καὶ προσκυνοῦσι· Σοὶ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ βασιλεύοντι εἰς αἰῶνας. «Ὁ Θεὸς συγχωρήσας αὐτῷ. Ὁ Θεὸς συγχωρήσας αὐτῷ. Ὁ Θεὸς συγχωρήσας αὐτῷ».

ΠΡΟΣΚΑΗΣΙΣ

Κωνσταντίνου Ἀρμενιάκου π. Χριστοδούλου κατοίκου ἁγίου Ματθαίου

Κατὰ

Σπυρίδωνος Βριώνη π. Παναγιώτου κατοίκου ἐπίσης ὀφειλέτου, Σπυρίδωνος Βριώνη π. Παναγιώτου ὧς νομίμου ἐπιτρόπου τῶν ἀπολλύμενων πρὸς τὸν ἁγίου Πνεύματος καὶ Κωνσταντίνου

ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

